Соколюк Г.О.кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту,
адміністрування та готельно-ресторанної справи
*Хмельницький національний університет***Sokoliuk Galyna**Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Management, Administration
and Hotel and Restaurant Business
*Khmelnitskyi National University***СТРУКТУРНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇХ ВІДПОВІДНІСТЬ
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИМ ВИКЛИКАМ**

Соколюк Г.О. Структурні пріоритети розвитку економіки Хмельницької області та їх відповідність глобалізаційним викликам. У статті актуалізовано питання дієвості способів регулювання економічної діяльності та регулятивних функцій і механізмів, що закладені в основу чинної державної економічної політики та формують характер і дієвість інституційного середовища. Аргументовано, що в умовах децентралізації необхідно значно посилити роль регіональних органів влади у формуванні й розвитку інтегрованих бізнес-структур. Здійснено аналіз структури внутрішнього продукту Хмельницької області, виокремлено сфери, що роблять найбільший внесок у загальний обсяг РВП, та визначено проблеми низької інноваційної активності промислових підприємств області. Зроблено висновки, що для забезпечення позитивних результатів регулювання економічних процесів на рівні регіону важливо обґрунтовано структурувати складники регулятивного механізму, заклавши у нього ті позиції, що можуть забезпечити потужний імпульс розвитку з урахуванням ресурсного потенціалу регіону.

Ключові слова: структурні пріоритети, розвиток, регулювання економічних процесів, ресурсний потенціал регіону, глобалізаційні виклики.

Соколюк Г.А. Структурные приоритеты развития экономики Хмельницкой области и их соответствие глобализационным вызовам. В статье актуализирован вопрос действенности способов регулирования экономической деятельности, регулятивных функций и механизмов, которые заложены в основу действующей государственной экономической политики и формируют характер и действенность институциональной среды. Аргументировано, что в условиях децентрализации необходимо значительно усилить роль региональных органов власти в формировании и развитии интегрированных бизнес-структур. Осуществлен анализ структуры внутреннего продукта Хмельницкой области, определены проблемы низкой инновационной активности промышленных предприятий области. Сделаны выводы, что для обеспечения положительных результатов регулирования экономических процессов на уровне региона важно обоснованно структурировать составляющие регулятивного механизма, заложив в него те позиции, которые могут обеспечить мощный импульс развития с учетом ресурсного потенциала региона.

Ключевые слова: структурные приоритеты, развитие, регулирование экономических процессов, ресурсный потенциал региона, глобализационные вызовы.

Sokoliuk Galyna. Structural priorities of Khmelnytskyi region economic development and their compliance with globalization challenges. The article highlights the issue of the economic activity regulating methods and mechanisms that underlie the current state economic policy and form the nature and effectiveness of the country institutional environment. It is argued that under decentralization context it is necessary enhance the regional authorities' role in the formation and developing integrated business structures. The choice of "economic growth points" should be carried out not only on the criteria of maximizing the economic return of investors capital, but also taking into account the socio-environmental efficiency of the project. To determine the Khmelnytskyi region economy areas, in which it is advisable to implement such projects, the regional domestic product structure in terms of major economic activities and their contribution to the overall result has been analyzed. The largest contribution to the total volume of regional domestic product in Khmelnytskyi region is made by the sector of agricultural production, forestry and fish farming and processing industry, but the enterprises of the processing industry area do not develop but degrade, their innovative activities are not aimed at creating/improving consumer values. The enterprises of the region have low activity in the introduction of new resource-saving nature technological processes, which are important, for example, in the agro-industrial complex, where resource-saving criteria must be taken into account in the production techno-

logical renewal. The author's position is that competitive advantages should be identified/formed and maintained not only in the final stages of consumer value chains, but also in the technological components of this chain. To ensure positive results for the regional regulation of economic processes, which will be manifested primarily in improving its entities economic dynamics, it is important to structure the regulatory mechanism components, basing it on those positions that can provide powerful impetus for development taking into account the region resource potential, and thus organizationally consolidate control over their compliance with the state.

Key words: structural priorities, development, regulation of economic processes, region resource potential, globalization challenges.

Постановка проблеми. Забезпечення ефективного управління розвитком є актуальною проблемою для соціально-економічних систем незалежно від рівня управління ними – макро-, мезо- чи мікро. Це пояснюється особливістю соціальної складової частини таких систем, яка потребує узгодженості інтересів учасників економічної взаємодії. Особливої гостроти проблема ефективного управління набуває в період трансформування – коли порушується усталеність економічних відносин внаслідок зміни диспозицій основних гравців у системі економічних координат. Тим більше, якщо це накладається на зміну якісних характеристик більш численної соціальної страти – найманого персоналу підприємств та інших активних членів соціуму, адже роль останніх у забезпеченні життєздатності і конкурентоспроможності економічних систем з середини ХХ століття стала помітно зростати, причому у глобальному вимірі.

В Україні трансформаційні процеси активізуються за кожної зміни політичної влади, відбуваючись під гаслом економічних реформ чи адміністративно-територіального реформування. Та які б ідеї не закладались в основу трансформаційних процесів, вони суттєво змінюють напрями фінансових потоків, перерозподіляючи їх на користь нових суб'єктів політичної влади. Для унеможливлення зловживанням цією владою необхідні дієві регулятивні механізми, кумулятивний вектор яких формується в інтересах усього суспільства і має забезпечувати не лише загальне економічне зростання, а й збереження довкілля і соціальний прогрес.

Такий методологічний підхід до управління розвитком соціально-економічних систем відповідає основним положенням інституційної економічної теорії, яка, в свою чергу, є компліментарною до концепції сталого розвитку, що сформувалась у відповідь на загрозливі тренди сучасних глобальних викликів. Та, як показав історичний досвід, однозначного методологічного вирішення цієї проблеми немає, вона є багатоплановою і в різних соціо-історичних контекстах потребує використання різних теоретико-методологічних концептів. І багато з них не суперечать, а доповнюють один одного, тому можна стверджувати, що у їх множині можна знайти нові точки дотику, врахування яких може забезпечити новий погляд на вирішення цієї проблеми і стати основою формування ефективного механізму управління розвитком вітчизняної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з означеної проблеми. Проблема ефективного управління функціонуванням і розвитком соціально-економічних систем досліджується багатьма відомими науковцями і під різними кутами зору. Зокрема, О. Амоша, В. Вишневський та Л.А. Збаразська [1] рекомендують зосередити увагу на технологічній модернізації еконо-

міки України, В. Круглов і Д. Терещенко пропагують ідею приватно-державного партнерства [2], А. Гриценко присвятив свої дослідження для розроблення рекомендацій з формування більш досконалої інституційної архітектури економічних систем, яка б стимулювала їх до розвитку [3], С. Кірдіна в цьому ж контексті говорить про формування інституційної матриці [4]. В. Галасюк рекомендує оцінювати ефективність економічної спеціалізації країни [5], Ю. Ольсевич досліджував вплив інститутів на розвиток соціальних процесів [6]. Загалом, у науковому середовищі нині сформовано доволі цілісну картину можливостей впливу держави на економічні і соціальні процеси. Проте цей вплив розглядався здебільшого на макроекономічному рівні – в контексті розвитку національних економік як цілісних соціально-економічних систем.

Однак, в умовах децентралізації державного управління регулятивні механізми мають формуватися і на регіональному рівні. І для досягнення позитивних результатів регулювання економічної діяльності на рівні регіону, яке проявлятиметься передусім у поліпшенні економічної динаміки його суб'єктів господарювання, а відтак – створенні кращих умов для вирішення соціальних проблем, важливо обґрунтовано структурувати складові регулятивного механізму, заклавши у нього ті позиції, що можуть забезпечити потужний імпульс розвитку в планованій перспективі.

Таке обґрунтування неможливе без усебічного аналізу наявного стану регіональної економіки, дослідження ефективності використання її ресурсного та виробничого потенціалу, а також – з'ясування відповідності структури економічної діяльності регіону викликам сучасності. Важливість такого аналізу для обґрунтування структури регулятивного механізму і зумовила вибір мети цього дослідження.

Формулювання завдання дослідження. Мета дослідження – сформувати аналітичну базу для оцінки наявного стану і тенденцій розвитку економіки Хмельницької області співвідносно її ресурсного та виробничого потенціалу та оцінки відповідності структури економічної діяльності регіону викликам сучасності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Опираючись на результати дослідження еволюції теорій економічного зростання співвідносно теорії управління розвитком, які подані автором у [7], зроблено висновок, що за відкритого ринкового простору методологічно виправдано розглядати проблему управління розвитком соціально-економічних систем з позиції теорії конкуренції – адже для забезпечення конкурентоспроможності і мають здійснюватись необхідні зміни у складі і структурі виробничих факторів, якими оперують економічні агенти для задоволення запитів ринку. Саме тому тривалий час в економічній теорії

домінував класичний підхід А. Сміта, який опирався на припущення про те, що «невидима рука ринку» без втручання людини здатна регулювати економічні процеси, спрямовуючи капітал у сфери, які продукують найбільш затребувані споживачами товари і послуги, забезпечуючи тим самим і задоволення економічних інтересів власників відповідних ресурсів. Однак він також зауважував, що в силу поведінкових характеристик людини, вона «має на увазі власну вигоду, а зовсім не вигоди суспільства» [8, с. 331].

У процесі історичного розвитку суспільств і економік результатом слідування принципу пріоритетності власної вигоди найбільш активними (і агресивними) економічними гравцями стало нарощування їх не тільки економічних, а й владних позицій. Вони отримали змогу і далі домінувати в процесі прийняття тих управлінських рішень, які можуть стосуватися їх інтересів – передусім на свою користь, «наві'язуючи свої цілі іншим» [9, с. 126]. І нині неконтрольоване масштабування виробничої діяльності транснаціональними корпораціями призвело до хижацького використання обмежених планетарних ресурсів, що спричинило наростання техногенних катастроф і появу багатьох інших глобальних викликів, зумовлених агресивним втручанням людини у природу.

І кліматичні зміни, і пандемія Covid-19, і пов'язані з цим зміни у логістиці багатьох бізнес-процесів з усією гостротою поставили питання про більш дієві способи регулювання економічної діяльності – як для протистояння корисливим устремлінням економічних акторів, так і для підтримання досягнутого рівня економічного добробуту населення. А в умовах «схлопування» багатьох сегментів глобального ринку останнє вирішити доволі важко, оскільки зменшується кількість робочих місць, а значить – і доходів домогосподарств.

Значна кількість суб'єктів господарювання (особливо у сфері обслуговування) опинилась перед дилемою – закривати бізнес чи переформатовувати його, вибудовуючи нову структуру бізнес-процесів і залучаючи нові технології роботи з ринком. Безумовно вірними були рішення державних органів управління більшості розвинених країн забезпечити в тій чи іншій формі і масштабах економічну підтримку бізнесу на час пандемії, але це тимчасові заходи. А ситуація розгортається таким чином, що може виникнути питання про доцільність існуючого розподілу праці на глобальних ринках і повернення до концепції самозабезпечення національних економік. Тим більше, що нинішня переважно сировинна спеціалізація України на міжнародних ринках не збільшує загальний добробут населення. Е. Райнерт, відомий фахівець з питань економічного зростання, підкреслював що всі без винятку багаті країни забагатіли однаковою способом, на основі спільної для всіх них стратегії, яка полягає у відмові від сировинної орієнтації виробництва й експорту на користь розбудови обробної промисловості [10]. За цих умов важливо переглянути і ті регулятивні функції та механізми, що закладені в основу чинної державної економічної політики та формують характер і дієвість інституційного середовища країни.

Історична ретроспектива чинників глобального соціально-економічного розвитку показує, що кожна країна, орієнтуючись на свої ресурсні можливості й обмеження, формувала власний інструментарій регулювання еконо-

мічних процесів – і не тільки через фінансову і кредитну політику, а й шляхом організаційної підтримки підприємництва, розвиваючи інноваційну інфраструктуру та формуючи правові механізми захисту інтелектуальної власності. Як справедливо зауважують В. Стадник і В. Мукомела-Михалець, «спільним підходом у формуванні такого регулятивного механізму є загальна спрямованість його інструментів і важелів на підвищення здатності національної економічної системи конкурувати на глобальному ринку» [11].

До цього твердження доцільно додати, що ця здатність формується через результати діяльності найбільш продуктивних і потужних суб'єктів господарювання, здатних обирати вірну стратегію і тактику поведінки на тому сегменті ринку, який визначають для себе як перспективний. Причому діяльності не стільки розрізної, як інтегрованої, коли у бізнес-процеси втягуються менш потужні їх учасники. І чим більшою є кількість таких суб'єктів, що працюють у взаємовигідній співпраці на кінцевий результат, тим важливішу роль відіграє інтегратор бізнес-процесів у їх просторовому та часовому структуруванні.

Авторська позиція полягає в тому, що в умовах децентралізації необхідно значно посилити роль регіональних органів влади у формуванні й розвитку інтегрованих бізнес-структур. Передусім, ця роль має проявлятися у обґрунтуванні регіональних «точок економічного зростання» з урахуванням специфіки ресурсного потенціалу регіону. А відтак – організаційно-економічної підтримки збалансованого розвитку таких точок зростання (інфраструктурна, кредитна, соціальна та інвестиційна політика тощо – все те, що відноситься до феномену «державно-приватне партнерство», про можливість і результативність якого нині говорять багато науковців (наприклад, [2]).

Пропонований нами підхід до управління розвитком для економічного зростання вписується, з одного боку, в концепцію сталого розвитку (у розумінні неперервності і взаємодоповнюваності процесів змін), а з іншого – опирається на ресурсну концепцію (яка найбільш повно сформульована у роботі Б. Вернерфельда [12]) і теорію фірми (концептуально сформульована Р. Коузом [13], а розширено, з урахуванням специфіки інтеграційних процесів між власниками різних видів ресурсів – О. Вільямсоном [14]).

Як впливає із концепції сталого розвитку, вибір «точок економічного зростання» доцільно здійснювати не тільки за критеріями максимізації економічної віддачі від вкладеного інвесторами капіталу, а й з урахуванням соціально-екологічної ефективності реалізації такого проекту. Такі проекти апіорі не мають збільшувати масштаби сировинної спеціалізації експортного потенціалу країни. Навпаки, вони мають її зменшувати, що досягається реалізацією проектів, які ґрунтуватимуться на технологічних перевагах інтегрованої бізнес-структури.

Для визначення того, в яких сферах економіки Хмельницької області доцільно упроваджувати такі проекти, проаналізуємо структуру внутрішнього продукту в розрізі основних видів економічної діяльності та їх внесок у загальний результат. Для цього використаємо дані офіційної статистики у динаміці 2015–2019 років, відображеної в основних (фактичних) цінах. З них видно, що частка регіону в загальному

Рис. 1. Порівняльна динаміка внеску переробної промисловості і сільськогосподарського виробництва у структуру регіонального валового продукту Хмельницької області

обсязі випуску у цій структурі впродовж усього періоду досліджень складала всього 2,1 (тільки в 2017 р. ця частка дещо зросла – до 2,2%) [15, с. 31–34]. При цьому найбільший внесок у загальний обсяг РВП в Хмельницькій області робить сектор сільськогосподарського виробництва, лісівництва і рибництва (близько 30%) та переробна промисловість (26,36 % у 2014 р. і 22,53% у 2018 р.) (рис. 1, побудовано на основі [15, с. 31–34]).

І якщо перший показник є відносно стабільним з 2015 р., то другий – має тенденцію до зменшення. Причому така тенденція простежується як на регіональному рівні, так і в структурі національного валового продукту. Так, за п'ять років частка переробної промисловості Хмельницької області у структурі ВВП України зменшилась із 1,9% до 1,7%. А частка с/г виробництва дещо зросла – з 5,3% у 2014 р. до 5,4% у 2018 р. [15, с. 31–34].

І така динаміка показує, що впродовж періоду дослідження закріпилась уже сформована спеціалізація області в економіці України. На жаль, в області підприємства переробної промисловості у своїй результативності не розвиваються, а деградує. Це

підтверджується і даними про інноваційну активність промислових підприємств Хмельницької області (табл. 1, сформована автором за [16; 17]).

Із наведених даних видно, що промислові підприємства Хмельницької області характеризуються значно нижчим рівнем інноваційної активності, ніж в середньому по Україні. І це не впливає на їх здатність випускати конкурентоспроможну інноваційну продукцію. Впродовж усього періоду дослідження її частка була значно меншою, ніж в цілому по Україні. До того ж, дослідження структури витрат промислових підприємств області на інноваційну діяльність показало, що вся інноваційна діяльність полягала у придбанні нових зразків техніки і підготовці виробничих систем до їх упровадження, а на власні дослідження і розробки підприємствами виділялись зовсім мало коштів (від 0,1 до 0,5%). Це вказує на те, що інноваційна діяльність підприємств області у цей період не була спрямована на створення/поліпшення споживчих цінностей протягом досліджуваного періоду. Суттєво зменшувалась і активність підприємств області впроваджувати нові технологічні процеси ресурсозберігаючого характеру,

Таблиця 1

Порівняння результатів інноваційної діяльності на промислових підприємствах Хмельницької області і загалом по Україні

Показник	Величина показника за роками					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Частка підприємств, що упроваджували інновації, %						
по Україні загалом	12,1	15,2	16,6	14,3	12,1	15,2
у Хмельницькій області	9,9	12,3	-	5,7	-	6,6
Частка інноваційної продукції у загальному обсязі промислової продукції України, %	2,5	1,4	-	0,7	0,8	1,4
у Хмельницькій області	2,3	0,6	-	1,9	-	0,6
Напрями інноваційної діяльності у Хмельницькій області						
Впроваджено нових технологічних процесів	11	9	-	7	-	7
в т.ч. ресурсозберігаючих	4	6	-	2	-	5
Освоєно нових видів продукції, од.	11	24	-	7	-	13
з них нових видів техніки	5	13	-	5	-	13

Джерела: складено автором за [16; 17]

що важливо, наприклад в промисловості АПК, де критерії ресурсозбереження мають враховуватися при технологічному оновленні виробництва.

Як відзначалось вище, технологічне переоснащення є актуальним завданням менеджменту більшості вітчизняних промислових підприємств. І для забезпечення економічного зростання воно має здійснюватися на інноваційній основі. Лише новітні технології можуть забезпечити конкурентні переваги підприємствам у сфері перероблення сировини у готову продукцію, на чому наголошують провідні вітчизняні науковці, окреслюючи можливі напрями відновлення промислового сектору України [1]. Однак новітні технологічні комплекси потребують і новітніх підходів в організації бізнесу за усіма його складовими, в тому числі – при роботі з постачальниками.

Авторська позиція полягає в тому, що конкурентні переваги треба виявляти/формувати й підтримувати не лише на завершальних стадіях ланцюжків створення споживчої цінності (наприклад, посилюючи ефект сприйняття при позиціонуванні продукції на цільових ринках), а й у технологічних складових цього ланцюжка. Завдяки цьому вони забезпечуватимуть зростання доданої вартості у структурі регіонального внутрішнього продукту внаслідок створення високотехнологічних робочих місць, які потребують працівників високої кваліфікації. Тим самим – сприятимуть збільшенню запиту бізнесу на таких фахівців, а значить, загальному поліпшенню якості робочої сили в регіоні (соціальний ефект, мультиплікований у суміжні і підтримуючі галузі).

Радикальні технологічні трансформації потребують значних інвестицій. Точково ці інвестиції здійснюються. Так, протягом 2015–2018 років відбувалось поступове зростання капітальних інвестицій в Хмельницькій області як в цілому, так і за окремими видами економічної діяльності, проте у 2019 спостерігається загальне скорочення майже до рівня 2017 року. Водночас, аналіз їх структури за видами економічної

діяльності показує, що найбільша частка капітальних інвестицій в області припадає саме на промисловість (30 % у 2019 році) та сільське господарство (26% у 2019 році) [18]. При цьому порівняльний аналіз динаміки обсягів реалізованої промислової продукції та капітальних інвестицій в промисловість Хмельницької області свідчить про прямопропорційну залежність між цими показниками. Така залежність є логічною, адже збільшення капіталовкладень забезпечує розвиток та випуск конкурентоспроможної продукції, що підвищує попит та дає можливість нарощувати обсяги реалізації продукції.

Висновки. Трансформаційні процеси, які відбуваються в Україні у зв'язку з адміністративною реформою і децентралізацією влади, змінюють карту фінансових потоків, перерозподіляючи ресурси на користь нових суб'єктів політичної влади і змінюючи акценти у прийнятті ними управлінських рішень, в тому числі – щодо регулювання тих чи інших економічних процесів. Для забезпечення позитивних результатів цього регулювання на рівні регіону, яке проявлятиметься передусім у поліпшенні економічної динаміки його суб'єктів господарювання, важливо обґрунтовано структурувати складові регулятивного механізму, заклавши у нього ті позиції, що можуть забезпечити потужний імпульс розвитку з урахуванням ресурсного потенціалу регіону, а відтак – організаційно закріпивши контроль за їх дотриманням за державою.

Разом з тим, очевидно, що регулятивні функції інституційних складників бізнес-середовища мають формуватися з урахуванням спільних інтересів суспільства, звужуючись від макро- до мікрорівня і, водночас, залишаючись в межах вектора розвитку, визначеного матрицею соціально-економічної системи вищого порядку. Аналіз відповідності регулятивних функцій української інституційної матриці завданням збалансованого і сталого розвитку національної економіки і має бути предметом наступного етапу досліджень.

Список використаних джерел:

1. Амоша А.И., Вишневы В.П., Збаразская Л.А. Неоиндустриализация и новая промышленная политика Украины. *Економіка промисловості*. 2012. № 1–2 (57–58). С. 3–36.
2. Kruhlov V.V., Tereshchenko D.A. Public-Private Partnership as Tool for Developing Regional Labor Potential. *Sci. innov.* 2019. № 15(6). Р. 5–13.
3. Грищенко А.А. Институциональная архитектура: объект, теория и методология. *Постсоветский институционализм* : монография / под ред. Р.М. Нуреева, В.В. Дементьева. Донецк : «Каштан», 2005. 480 с. С. 49–74.
4. Кирдина С. Теория институциональных матриц. *Постсоветский институционализм* : монография / под ред. Р.М. Нуреева, В.В. Дементьева. Донецк : «Каштан», 2005. 480 с.
5. Галасюк В. Методологічні основи оцінювання ефективності економічної спеціалізації країни. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2019. № 5(216). С. 39–48.
6. Ольсевич Ю., Мазарчук В. О специфике экономических институтов социальной сферы. *Вопросы экономики*. 2005. № 5. С. 50–64.
7. Соколюк Г.О. Діалектичний зв'язок категорій і атрибутів розвитку і конкурентоспроможності учасників глобального ринку. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. № 2. С. 7–11.
8. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. Москва : Наука, 1962. 485 с.
9. Гэлбрэйт Дж.К. Экономические теории и цели общества. Москва : Прогресс, 1976. 406 с.
10. Reinert E.S. How Rich Countries Got Rich and Why Poor Countries Stay Poor. London : Constable & Robinson, 2007. 398 p.
11. Стадник В.В., Мукомела-Михалець В.О. Підприємницькі структури промислового сектору економіки України: стан і перспективи розвитку в умовах глобалізації. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2017. № 4. С. 93–99.
12. Wernerfelt B. The Resours-Based View of the Firm: Ten Years Later. *Strategic Management Journal*. 1995. Vol. 16, № 3. Р. 171–174.
13. Coase, Ronald. The Nature of the Firm. *Economica*. Blackwell Publishing. 1937. № 4(16). Р. 386–405. doi:10.1111/j.1468-0335.1937.tb00002.x
14. Williamson O.E. The economic institutions of capitalism : firms, markets, relational contracting. New York (N.Y.) : Free press, 1985. 450 p.

15. Державна служба статистики України. Валовий регіональний продукт у 2018 році. Статистичний збірник (2020) / ра редакцією І.М. Нікітіної. Київ, 2020. 150 с. URL: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/2020/zb/04/zb_vrp_2018.pdf (дата звернення: 05.08.2020).

16. Наукова та інноваційна діяльність (1990–2019 pp.). URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 08.08.2020).

17. Головне управління статистики у Хмельницькій області. Впровадження інновацій на промислових підприємствах. URL: <http://www.km.ukrstat.gov.ua/ukr/index.htm> (дата звернення: 08.08.2020).

18. Головне управління статистики у Хмельницькій області. Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності. URL: <http://www.km.ukrstat.gov.ua/ukr/index.htm> (дата звернення: 08.08.2020).

References:

1. Amosha A.I., Vishnevskiy V.P., Zbarazskaya L.A. (2012) Neoindustrializatsiya i novaya promyshlennaya politika Ukrainy [Neo-industrialization and the new industrial policy of Ukraine]. *Ekonomika promyslovosti*, no. 1–2 (57–58), pp. 3–36. (in Russian)

2. Kruhlov V.V., Tereshchenko D.A. (2019) Public-Private Partnership as Tool for Developing Regional Labor Potential. *Sci. innov.*, no. 15(6), pp. 5–13.

3. Gritsenko A.A. (2005) Institutsional'naya arkhitektura: ob'ekt, teoriya i metodologiya [Institutional architectonics: object, theory and methodology]. *Postsovet'skiy institutsionalizm: monografiya* [Post-Soviet institutionalism: monograph] / pod red. P.M. Nureeva, V.V. Dement'eva. Donetsk: «Kashtan», 480 p., pp. 49–74. (in Russian)

4. Kirdina S. (2005) Teoriya institutsional'nykh matrits [Institutional matrix theory]. *Postsovet'skiy institutsionalizm: monografiya* [Post-Soviet institutionalism: monograph] / pod red. P.M. Nureeva, V.V. Dement'eva. Donetsk: «Kashtan», 480 p., pp. 75–101. (in Russian)

5. Ghalasjuk V. (2019) Metodologichni osnovy ocinjuvannya efektyvnosti ekonomichnoyi specializatsiyi krajiny [Methodological bases of the country economic specialization efficiency evaluation]. *Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, no. 5(216), pp. 39–48. (in Ukrainian)

6. Ol'sevich Yu., Mazarchuk V. (2005) O spetsifike ekonomicheskikh institutov sotsial'noy sfery. *Voprosy ekonomiki* [On the specifics of economic institutions in the social sphere], no. 5, pp. 50–64. (in Russian)

7. Sokoliuk G.O. (2019) Dialektychny zvjazok kategorij i atrybutiv rozvytku i konkurentospromozhnosti uchastnykiv global'nogho rynku [The dialectical chain of categories and attributes of the global market participants development and competitiveness]. *Visnyk Khmel'nyts'kogo nacional'nogho universytetu. Ekonomichni nauky*, no. 2, pp. 7–11. (in Ukrainian)

8. Smith A. (1962) *Issledovanie o prirode i prichinakh bogatstva narodov* [Research on the nature and causes of the wealth of nations]. Moskva: Nauka, 1962. 485 p. (in Russian)

9. Galbraith John Kenneth (1976) *Ekonomicheskie teorii i tseli obshchestva* [Economic theories and goals of society]. Moskva: Progress, 406 p. (in Russian)

10. Reinert E.S. (2007) How Rich Countries Got Rich and Why Poor Countries Stay Poor. London: Constable & Robinson, 398 p. (in English)

11. Stadnyk V.V., Mukomela-Mykhalets V.O. (2017) Pidpriemnytski struktury promyslovoho sektoru ekonomiky Ukrainy: stan i perspektyvy rozvytku v umovakh hlobalizatsii [Entrepreneurial structures of the industrial sector of the Ukrainian economy: the state and prospects of development in the context of globalization]. *Visnyk Khmel'nyts'kogo natsional'nogho universytetu. Ekonomichni nauky*, no. 4, pp. 93–99. (in Ukrainian)

12. Wernerfelt B. (1995) The Resours-Based View of the Firm: Ten Years Later. *Strategic Management Journal*, vol. 16, no. 3, pp. 171–174.

13. Coase, Ronald (1937) The Nature of the Firm. *Economica*. Blackwell Publishing, no. 4(16), pp 386–405. doi:10.1111/j.1468-0335.1937.tb00002.x

14. Williamson O.E. (1985) The economic institutions of capitalism : firms, markets, relational contracting. New York (N.Y.): Free press, 450 p.

15. Derzhavna sluzhba statystyka Ukrainy. Valovy rehionalnyi produkt u 2018 rotsi. Statystychnyi zbirnyk (2020) [State Statistics Service of Ukraine. Gross regional product in 2018. Statistical collection] / edited by I.M. Nikitina. Kyiv, 150 p. URL: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/2020/zb/04/zb_vrp_2018.pdf (accessed 05.08.2020).

16. Naukova ta innovatsiina diialnist 1990–2019 rr. (2020) [Scientific and innovative activity]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (accessed 08.08.2020).

17. Holovne upravlinnia statystyky u Khmel'nyts'kii oblasti. Vprovadzhennia innovatsii na promyslovykh pidpriemstvakh (2020) [Main Department of Statistics in Khmel'nytsky Region. Implementation of innovations in industrial enterprises]. URL: <http://www.km.ukrstat.gov.ua/ukr/index.htm> (accessed 08.08.2020).

18. Holovne upravlinnia statystyky u Khmel'nyts'kii oblasti. Kapitalni investytsii za vydamy ekonomichnoi diialnosti (2020) [Main Department of Statistics in Khmel'nytsky Region. Capital investment by type of economic activity]. URL: <http://www.km.ukrstat.gov.ua/ukr/index.htm> (accessed 08.08.2020).